

0 – ressurs finnes på nettet (Google)

2 – UiB betaler allerede for ressursen, finnes gjennom søk i ORIA

2 – Boken kjøpes av studenten, eventuelt lånes på biblioteket

3 – Artikkelen/bokkapitlet kjøpes i Litteraturkiosken.uib.no

Anbefalt litteratur PPUDEL102

Tema:

- Tilpasset opplæring og kulturelt mangfold
- Utdanning og bærekraftig utvikling

Anbefalt litteratur er på ca. 800 sider.

Følgende bøker anbefales kjøpt inn fordi de skal brukes gjennom alle de neste semestrene:

Thorsheim, F., Kolstø, S. D., & Andresen, M. U. (2016). *Erfaringsbasert læring - Naturfagdidaktikk*. Bergen: Fagbokforlaget.

Botten, G. (2011). *Meningsfylt matematikk- nærhet og elevengasjement i læringen*. Caspar Forlag. ISBN 978-82-90898-49-1.

Artikler og bokkapitler:

Pedagogikk

Haug, P. (2013). Tilpasset opplæring for den enkelte i fellesskapet. I: R. J. Krumsvik og R. Säljö. (red.) (2013): *Praktisk-pedagogisk utdanning. En antologi*. (s. 415-440). Bergen. Fagbokforlaget.

Hausstätter, R. S. (2012). Grenseoppgangen mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning. I R.S. Hausstätter, (red.) *Inkluderende spesialundervisning*. (s. 21-32). Bergen: Fagbokforlaget.

Befring, E. (2012). Spesialpedagogikk: historisk framvekst, ansvarsoppgaver, forståelsesmåter og nye perspektiver. (s.33-58). I: Befring, E. og Tangen, R. (red.). *Spesialpedagogikk*. Cappelen Damm Akademisk

Nilsen, S. (2012). Spesialundervisningens tiltakskjede. (s.240-264). I: Befring, E. og Tangen, R. (red.). *Spesialpedagogikk*. Cappelen Damm Akademisk.

Skogen, K. (2012). Evnerike barn - en spesialpedagogisk oppgave (s.540-559). I: Befring, E. og Tangen, R. (red.). *Spesialpedagogikk*. Cappelen Damm Akademisk.

Ogden, T. (2008). Atferdsproblemer blant barn og unge. I A-L. Rygvold & T. Ogden (Red.). *Innføring i spesialpedagogikk*. (s.133-169). Gyldendal. Akademisk.

Ogden, T. (2012). Atferdsproblemer og myten om den inkluderende skolen. *Bedre Skole*, 4, 23-27. http://www.ogden.no/filer/adferdsproblemer_bedreskole.pdf

Skarpenes, O. & Nilsen, A.K.E. (2014). «Making up pupils». *Norsk Pedagogisk Tidsskrift*, 98(6), s. 424-439.

Westrheim, K. (2013). Den flerkulturelle skolen. I: R. J. Krumsvik og R. Säljö. (red.) (2013): *Praktisk-pedagogisk utdanning. En antologi*. (s. 383-414). Bergen. Fagbokforlaget.

Helleve, I. (2016). Undervisningens utfordringer og muligheter. Interkulturelle refleksjoner om pedagogiske begreper. I: Børhaug, F.B.; Helleve, I. (2016). *Interkulturell pedagogikk som motkraft i monokulturell praksis*. (s. 15-30). Fagbokforlaget.

Børhaug, F.B. & Reindal, S.M. (2016). En drøfting av inkludering som allmennpedagogisk begrep i lys av interkulturell pedagogikk og spesialpedagogikk. I: Børhaug, F.B.; Helleve, I. (2016). *Interkulturell pedagogikk som motkraft i monokulturell praksis*. (s. 131-150). Fagbokforlaget.

Halvorsen, K.V. (2015). Reorienting teacher education and schools to address sustainability: Multiple perspectives. In: Bałachowicz, Józefa; Halvorsen, Kirsti Vindal & Witkowska-Tomaszewska, Anna (2015). *Edukacja środowiskowa w kształceniu nauczycieli : perspektywa teoretyczna : skrypt napisany na potrzeby projektu*. ISBN 978-83-64953-28-6. (s. 85-100).

Gadotti, M. (2010). ESD and Education for All: synergies and potential conflicts. *International Review of Education* 56, 221-234.

Costall, A. (2004). From Darwin to Watson (and Cognitivism) and Back Again: The Principle of Animal-Environment Mutuality. *Behavior and Philosophy* 32, 179-195.

Kendal, J., Tehrani, J.J., & Odling-Smee, J. (2011). Human niche construction in interdisciplinary focus. *Philosophical Transactions of the Royal Society B* 366, 785-792.

Palsson, G. (2013). Ensembles of biosocial relations. In: Ingold, T. & Palsson, G. (eds) (2013). *Biosocial Becomings: Integrating Social and Biological Anthropology*. (s. 22-41). Cambridge: Cambridge University Press (e-bok kommer via Oria).

Fuentes, A. (2013). Blurring the biological and social in human becomings. In: Ingold, T. & Palsson, G. (eds) (2013). *Biosocial Becomings: Integrating Social and Biological Anthropology*. (s. 42-58). Cambridge: Cambridge University Press (e-bok kommer via Oria).

Kopnina, H. (2012). Education for sustainable development (ESD): the turn away from 'environment' in environmental education? *Environmental Education Research*, 18:5, 699-717, DOI: 10.1080/13504622.2012.658028

Szczepanski, A. & Andersson, P. (2015). Perspectives on place – 15 professor's conceptions of the importance of place for learning and teaching outdoors. In: Bałachowicz, Józefa; Halvorsen, Kirsti Vindal & Witkowska-Tomaszewska, Anna (2015). *Edukacja środowiskowa w kształceniu nauczycieli : perspektywa teoretyczna : skrypt napisany na potrzeby projektu*. ISBN 978-83-64953-28-6 (s. 45-66).

Munkebye, E. (2015). Implementation of education for sustainable development in primary schools – in a Norwegian perspective. In: Bałachowicz, Józefa; Halvorsen, Kirsti Vindal & Witkowska-Tomaszewska, Anna (2015). *Edukacja środowiskowa w kształceniu nauczycieli : perspektywa teoretyczna : skrypt napisany na potrzeby projektu*. ISBN 978-83-64953-28-6 (s. 67-84).

Didaktikk

Ainsworth, S., et al. (2011). Drawing to Learn in Science. *Science* 333(6046) s.1096-1097.

Andresen, M. U. and F. Thorsheim (2016). Utdanning for bærekraftig utvikling gjennom erfaringsbasert læring. *Erfaringsbasert læring - naturfagdidaktikk*. Bergen: Fagbokforlaget: 73-87.

Angell, C., Bungum, B., Henriksen, E. K., Kolstø, S. D., Persson, J., & Renstrøm, R. (2011). *Fysikdidaktikk*. Oslo: Høyskoleforlaget. Kap 14: skriving i fysikk. s. 232-249

Blikstad-Balas, M. (2012). Digital Literacy in Upper Secondary School–What Do Students Use Their Laptops for During Teacher Instruction? *Nordic Journal of Digital Literacy* 7(02) s.81-96.

Dresner, M., et al. (2014). Improving higher-order thinking and knowledge retention in environmental science teaching. *BioScience* 64(1) s. 40-48.

Jennings, P. (2009). New directions in renewable energy education. *Renewable Energy* 34(2) s.435-439. Kan hentes fra: http://ac.els-cdn.com/S0960148108002115/1-s2.0-S0960148108002115-main.pdf?_tid=44f40ab4-bd35-11e6-ad39-00000aab0f6b&acdnat=1481194897_b7a6fc51100060ce726779a61618ebad

Kjærnsli, M., et al. (2007). *Tid for tunge løft. Norske elevers kompetanse i naturfag, lesing og matematikk i PISA 2006*. S. 36-56. Retrieved 25.11.2016, from <http://www.uv.uio.no/ils/forskning/prosjekt-sider/pisa/publikasjoner/>

Knain, E. and A. Hugo (2007). Pendelen mellom erfaring og representasjon - en fagdidaktisk modell for 'science literacy'. I: Hoel, T.L. og Matre, S. *Skrive for nåtid og framtid 1: Skriving i arbeidsliv og skole*. Trondheim: Tapir Akademisk forlag. s. 333-345.

Kolstø, S. D. (2012). Naturfag som forbereder til demokratisk deltagelse. I: Berge, K.L. og Stray, J.H. (2012). *Demokratisk medborgerskap i skolen*. Bergen, Fagbokforlaget: 98-134.

Kolstø, S. D. and F. Thorsheim (2016). Et undervisningsprogram: Energiprosjektet på Ytrebygda skole. *Erfaringsbasert læring - naturfagdidaktikk*. Bergen: Fagbokforlaget. S. 89-110.

Mork, S. M. (2013). Revidert læreplan i naturfag–Økt fokus på grunnleggende ferdigheter og forskerspiren Revised Norwegian science curriculum–Increased focus on literacy and inquiry skills. *Nordic Studies in Science Education* 9(2): 206-210.

Norris, S. P. and L. M. Phillips (2003). How literacy in its fundamental sense is central to scientific literacy. *Science Education* 87: 224-240.

Samuelsson, U. (2012). Young People's Information-seeking in School—A Breeding Ground for Digital Inequality? *Nordic Journal of Digital Literacy* 7(02): 117-131.

Sinnes, A. T. and K. M. Jegstad (2011). Utdanning for Bærekraftig Utvikling: To unge realfagslæreres møte med skolehverdagen. *Norsk pedagogisk tidsskrift* 95(04): 248-259.

Thorsheim, F. (2016). Eleven, læreren, skolen og samfunnet. I: *Erfaringsbasert læring - naturfagdidaktikk*. Bergen, Fagbokforlaget: 235-243.

Wals, A. E., et al. (2014). Convergence between science and environmental education. *Science* 344(6184). s 583-584. 2 sider.

Brekke, G. Introduksjon til diagnostisk undervisning i matematikk

http://www.google.no/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwirjPGetrPMAhUCXiWKHUjSDMAQFggbMAA&url=http%3A%2F%2Fbestilling.utdanningsdirektoratet.no%2Fbestillingstorg%2Fpdf%2F59447_kar_mat_007_innmat.pdf&usg=AFQjCNGKjgLeWmybSd4Q8w0i3MUENTrHJQ&sig2=4Fqp7NWFEH6iwwY8oHdDDg&bvm=bv.120853415,d.bGg

Holm, M. (2000). *Matematikkvansker og prinsipper for opplæring*. I: Gjone, G. og Onstad, T. *Mathema 2000, Festskrift til Ragnar Solvang*. Oslo: NKS-forlag. ISBN 82-508-2039-8.

Breiteig, T. (2008). Problemløsning som inngangsport til matematikk. *Tangenten* 1: 35-40

Birkeland, P.A.; Breiteig, T. og Venheim, R. (2011). *Matematikk for lærere I*. Universitetsforlaget. ISBN 82-518-3776-6, Kapittel 1: Matematikk som skolefag, s.9-21.

Birkeland, P.A.; Breiteig, T. og Venheim, R. (2011). *Matematikk for lærere I*. Universitetsforlaget. ISBN 82-518-3776-6, Kapittel 2.6: Matematikk og språk, s. 45-50.

Tellefsen, H.K. (2014). Vurdering. I: Gustavsen, T.S. et al. (2014). *Matematikk for grunnskolelærerutdanningen, Bind 2*. Cappelen DAMM. ISBN 978-82-02-42098-7. Kapittel 9, s.651-688.

Wistedt, I. (2003). Rom for samtale. I: Grevholm, B. (red). *Matematikk for skolen* (2003). Fagboklaget Vigmostad Bjørke AS. ISBN 978-82-7674-984-7 Kapittel 5, s. 141-153

Lorentsen, V. & Kringstad, T. (2014). Skrivning i matematikk og naturfag. *Bedre skole* (4), 60-65

Svingen, O.E.L. (2016, februar). Barns strategier i arbeid med tall. Hentet fra <http://www.matematikkcenteret.no/content/5863/Artikler>

Thorvaldsen, S. et al. (2012). The Use of ICT Tools in Mathematics: A Case-control Study of Best Practice in 9th Grade Classroom. *Scandinavian Journal of Education Research* 56(2), 213-228.

Botten, G. (2011). *Meningsfylt matematikk- nærhet og elevengasjement i læringen*. Caspar Forlag. ISBN 978-82-90898-49-1. Kapittel 2. Matematikk og samfunn, s. 21-58.

Det forutsettes kjennskap til disse styringsdokumentene:

NOU 2015:8 Fremtidens skole: Fornyelse av fag og kompetanser

Meld. St. 28 (2015-2016) Fag-Fordypning-Forståelse: en fornyelse av Kunnskapsløftet

Anbefalt videre lesning/fordypning (kan byttes ut med enkelte av pedagogikk-tekstene over):

Withagen, R. & van Wermeskerken, M. (2010). The Role of Affordances in the Evolutionary Process Reconsidered: A Niche Construction Perspective. *Theory & Psychology* 20(4), 489-510).

Bråten, I. (2007). Leseforståelse – om betydningen av forkunnskaper, forståelsesstrategier og lesemotivasjon, *Viden om læsning*, 2, s. 1-11. Hentet fra:
http://www.videnomlaesning.dk/media/1547/ivar_braaten.pdf

Kaland, N. (2010). "Jeg elsker lokomotiver": en styrkebasert tilnærming til spesielle interesser hos barn med autisme og Asperger-syndrom. *Tidsskrift for Norsk psykologforening* 47 (3), 218-223. http://www.psykologtidsskriftet.no/index.php?seks_id=108239&a=2